

RASADNIK MILIĆ

proizvodnja sadnica ruža, voća i ukrasnog bilja

Rasadnik Milić je obiteljska tvrtka s dugogodišnjom tradicijom proizvodnje sadnog materijala. Rasadnik se nalazi u okolici Donjeg Miholjca, na plodnom tlu, uz samu rijeku Karašicu.

Početak proizvodnje je bio je 80-ih godina, kada su u rasadniku proizvedene prve sadnice ruža. Nakon prvih koraka i savladavanja tehnologije u narednim godinama povećavamo proizvodnju, tako da je prema podacima iz Zavoda za zaštitu bilja, za 2008.godinu, tvrtka Rasadnik Milić najveći proizvođač sadnica ruža u Republici Hrvatskoj, dok je prema podacima Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo jedan od većih proizvođača sadnica voća.

Tvrtka trenutno na površini od 12 hektara proizvodi oko 50 sorti sadnice ruža (čajevke, floribunde, polijante, penjačice, mini ruže, pokrivačice tla, engleske ruže i ruže stablašice), sadnice kontinentalnog voća, sadnice aronije, brusnice, borovnice i kupine, te sadnice ukrasnog bilja. Cjelokupna proizvodnja sadnica, vlastiti matičnjak vegetativnih podloga i pupova su pod stručnim nadzorom Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo i Zavoda za zaštitu bilja, čime su osigurani svi potrebni certifikati za podizanje višegodišnjih nasada.

Sadnice Rasadnik Milić možete pronaći na čitavom području Republike Hrvatske i to u: trgovačkim centrima, poljoprivrednim ljekarnama i vrtnim centrima.

Novosti u ponudi sadnica su:

- sadnice kalemljenog japanskog javora
- sadnice mini kivija, goji-a, tayberrya i sibirске borovnice
- sadnice rododendrona i kalmije
- jabuka "Najdared"®, crveni klon sorte Idareda, poboljšanih pomoloških osobina
- patuljaste jabuke (balerine ili stupolike jabuke)

Prepoznali smo trend funkcionalne i ekološki zdrave hrane te prvi na tržište predstavili *Aroniu melanocarpu*. Aronija je zbog svojih brojnih pozitivnih odlika odlično prihvaćena kao biljka za hobby uzgoj, a uz našu stručnu pomoć podignute su i prve komercijalne plantaže aronije.

Više informacija o uzgoju aronije možete pronaći na našem Aronija centru!

www.aronija.net

Katalog sadnica

RUŽE

Čajevke	3
Floribunde	6
Mini	8
Penjačice	9
Pokrivačice	10
Grmolike	11
Stablašice	12

TABLICA DOZRIJEVANJA

16

VOĆE

Jabuka	17
Patuljsta jabuka	20
Kruška	21
Dunja i mušmula	22
Marelica	23
Šljiva	24
Trešnja	26
Višnja	28
Breskva i nektarina	29

BOBIČASTO VOĆE

Američka borovnica	30
Američka brusnica	32
Malina	33
Tayberry	34
Kupina	34
Sibirska borovnica	34
Drijen	34
Aronija	35
Goji	36
Mini kiwi	37

UKRASNO BILJE

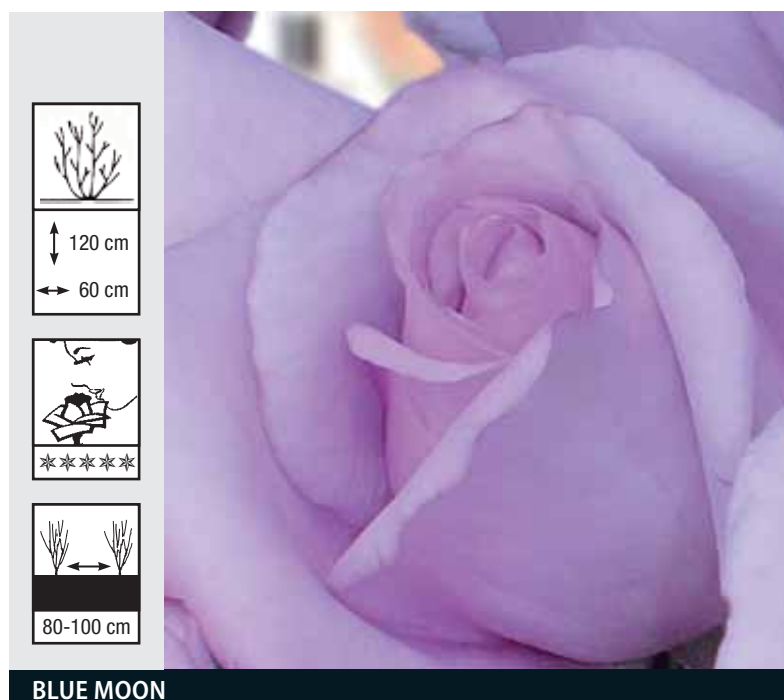
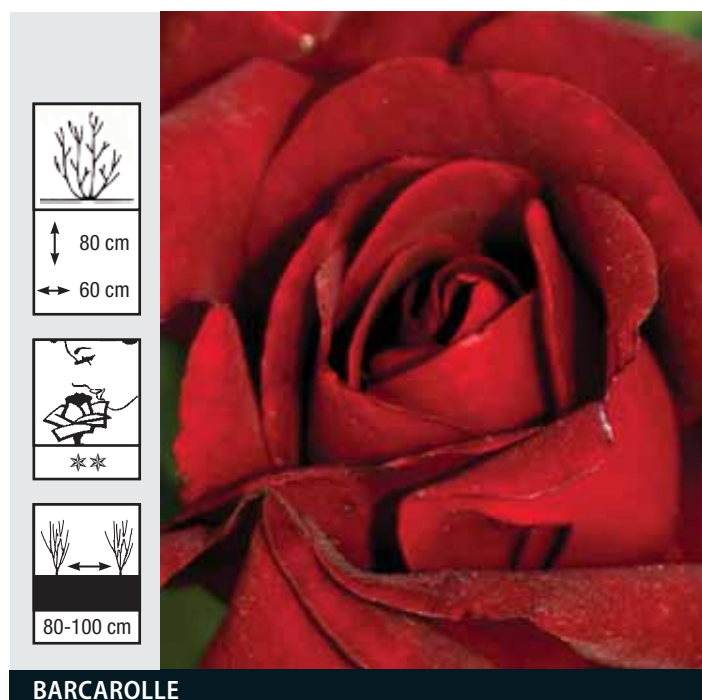
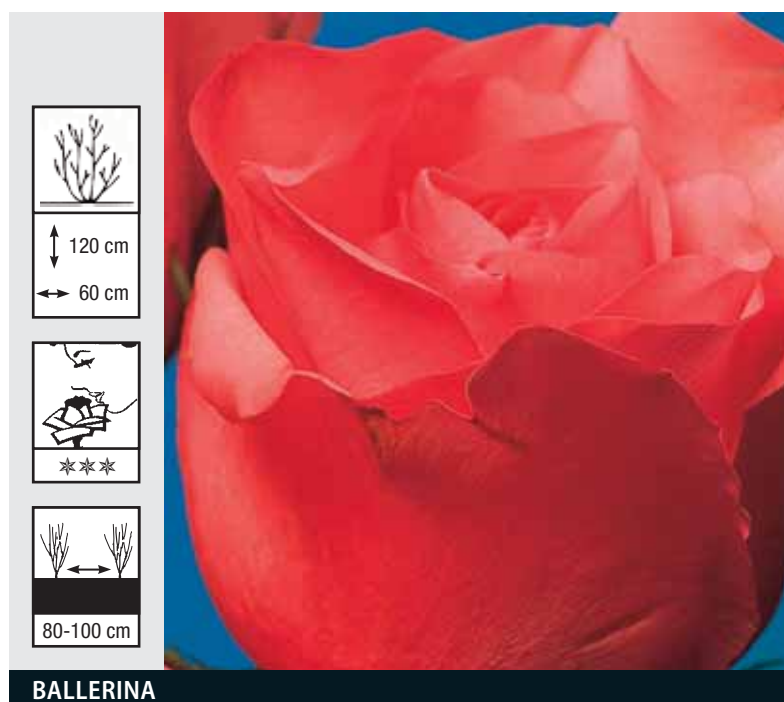
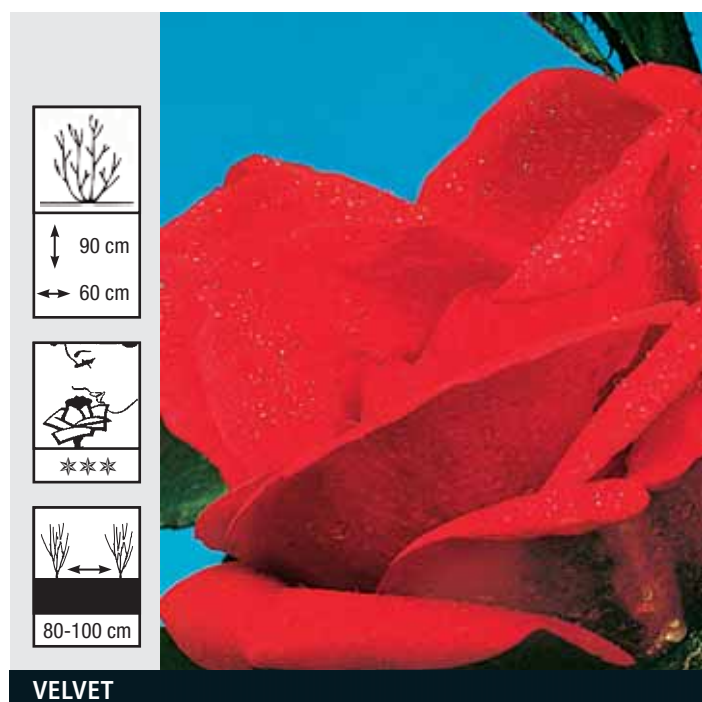
Ukrasno grmlje	38
Ukrasne penjačice	40
Kalmija	41
Rododendron	43
Jorgovan	45
Ukrasno drveće	46
Ukrasna trešnja	48

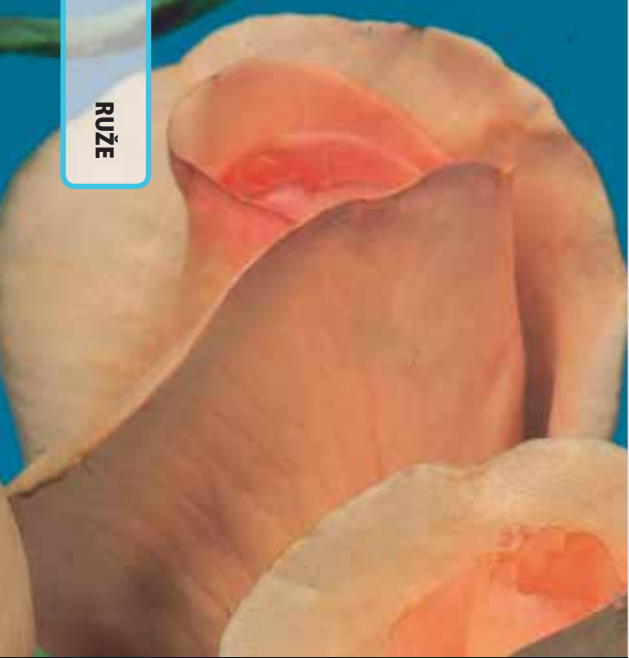
Ruže ČAJEVKE

Najomiljenija grupa ruža, ponekad se nazivaju i ruže mjesecarke. Čajevke ćemo najlakše prepoznati po dugim cvjetnim stapkama, koje završavaju s jednim cvijetom.

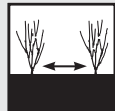
Prva hibridna čajevka bila "La France", koju je sasvim slučajno otkrio Pierre Guillot, 1867.

Čajevke mogu, kao i ostale ruže, biti svih boja crne, a mogu biti i dvobojne. Naručito lijepo izgleda više primjeraka iste sorte presađene na gredicu. Mogu se uzgajati kao grm ili stablašica.

↑ 90 cm
↔ 70 cm

80-100 cm

FLAMENCO

↑ 120 cm
↔ 80 cm

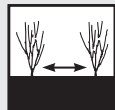

80-100 cm

GOLDEN MEDAL

↑ 100 cm
↔ 60 cm

80-100 cm

KARDINAL

↑ 100 cm
↔ 70 cm

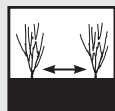

80-100 cm

MONY

↑ 100 cm
↔ 70 cm

80-100 cm

MEMORY

↑ 130 cm
↔ 90 cm

80-100 cm

PEACE

↑ 90 cm
↔ 70 cm

STAR LIGHT

↑ 160 cm
↔ 80 cm

W. WEEKEND

↑ 100 cm
↔ 70 cm

VALENCIA

↑ 110 cm
↔ 80 cm

GOLDEN MONY

Ruže FLORIBUNDE

↑ 70 cm
↔ 80 cm

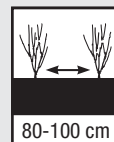

FIRENZA

Ove ruže su potomci čajevki i polijanti. Prijevod imana floribunda je "obilje cvjetova", što ove ruže i potvrđuju jer daju nekoliko cvjetova po stapci. Floribunde cvatu neprekidno i daju više "boje" vašem vrtu. Otpornije su na hladnoću, a lakše se njeguju nego hibridne čajevke. Mogu se saditi u gredice ili pojedinačni grmovi. Bujnije sorte se koriste i za žive ograde.

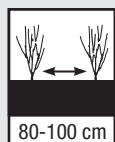
↑ 80 cm
↔ 70 cm

FRISIA

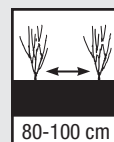
↑ 90 cm
↔ 70 cm

LAMINUETTE

↑ 70 cm
↔ 60 cm

LAVAGLOW

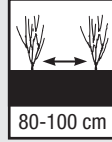
↑ 100 cm
↔ 90 cm

PAPILLON

↑ 60 cm
↔ 60 cm

LAMBADA

↑ 80 cm
↔ 80 cm

ZORINA

Ruže MINI

U Minijaturne ruže ubrajamo više grupa ruža čija visina ne prelazi 25-35 cm, rijetko kada više. Minijaturne ruže imaju manje cvjetove, nego ostale vrste ruža, ali to nadoknađuju obiljem cvjetova. Minijaturne ruže su jako otporne na hladnoću i mrazove. Pogodne su za uzgoj u žardinjerama. Cvjetaju tijekom cijele sezone.

↑ 40 cm

← 40 cm

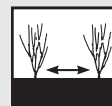
40-60 cm

BABY GOLD STAR

↑ 30 cm

← 50 cm

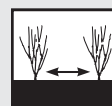
40-60 cm

BOLERO

↑ 40 cm

← 40 cm

40-60 cm

ELEONORE

Ruže PENJAČICE

Glavna primjena penjačica je prekrivanje dijelova kuća, pergola, starog drveća, stupova itd. Odlične su i za prekrivanje ograda.

Penjačice rastu vrlo intenzivno, s dugačkim izbojima pa je moguće formiranje različitih oblika krošnje. Za razliku od vinove loze, penjačice ne tjeraju vitice pa ih je potrebno pričvrstiti na potporanj.

Dostižu visinu preko dva metra. Nove sorte penjačica odlikuju se većim cvjetovima i cvatnjom cijele godine.

↑ 250 cm
← 200 cm

***

120-200 cm

CASINO

↑ 450 cm
← 300 cm

***

120-200 cm

CORAL DAWN

↑ 350 cm
← 250 cm

****

120-200 cm

DON JUAN

↑ 250 cm
← 200 cm

***

120-200 cm

GOLDEN SHOWERS

↑ 350 cm
← 250 cm

**

120-200 cm

SUPER STAR

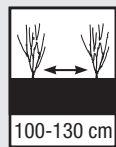
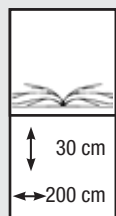
↑ 250 cm
← 200 cm

***

120-200 cm

WHITE COCADE

Ruže POKRIVAČICE

FAIRY

Prva ruža koja se koristila kao pokrivačica bila je Rosa wichuriana, ali tada se još nije moglo govoriti o zasebnoj skupini ruža. To se promjenilo 80-ih godina kada nastaje prava poplava novih sorti.

Ove ruže cvatu od ljeta do jeseni i sitnih su cvjetova.

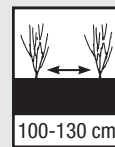
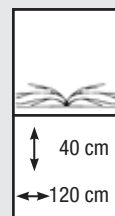
Razlikujemo nekoliko podgrupa:

NISKI PUZEĆI : visine 30-45 cm i širine manje od 150 cm;

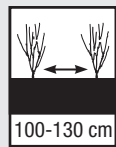
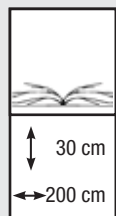
VISOKI PUZEĆI : narastu više od 45 cm i širine više od 150 cm;

NISKI POVIJENI : naraste više od 95 cm i širine manje od 150 cm;

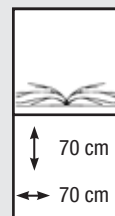
VISOKI POVIJENI : naraste do 100 cm i širine više od 150 cm.

HEIDI

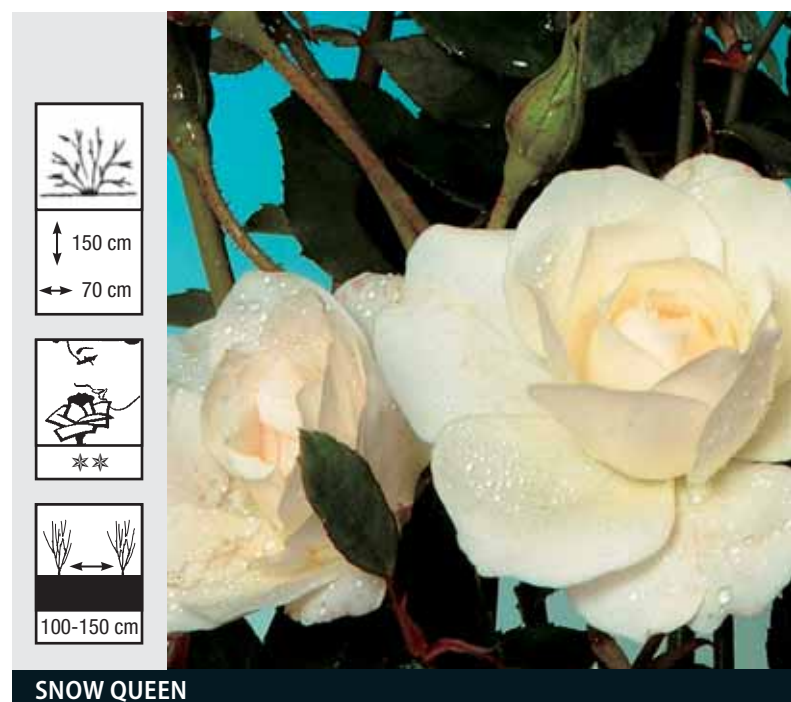
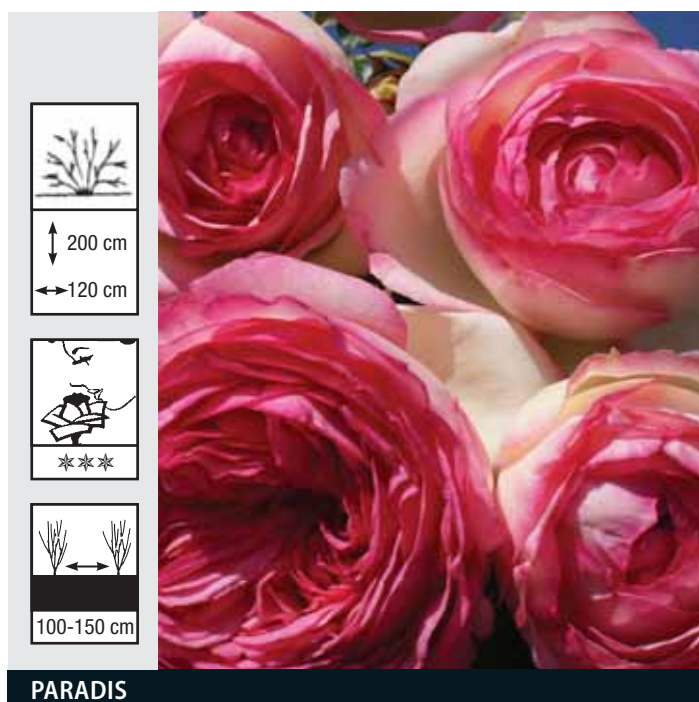
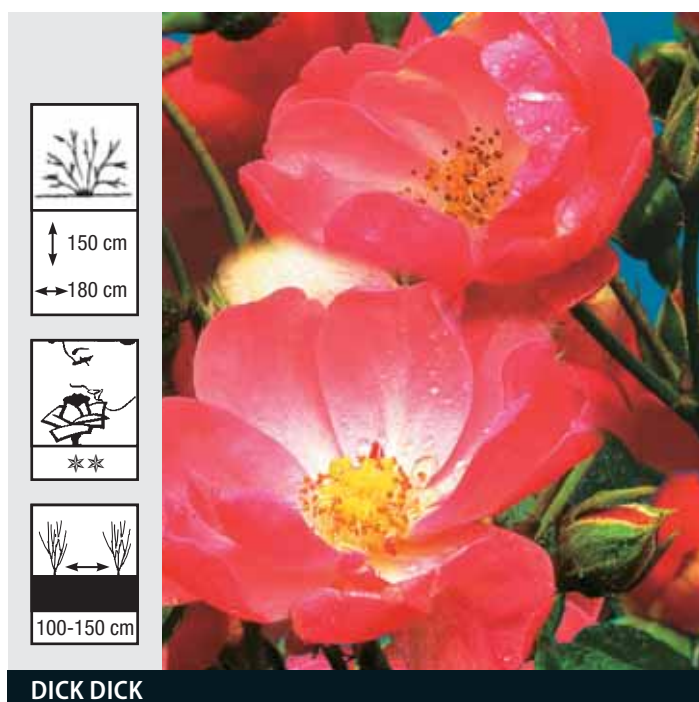
WHITE MEIDILAND

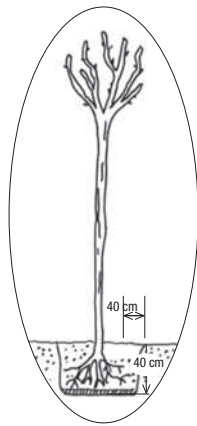
CORVETTE

Ruže GRMOLIKE

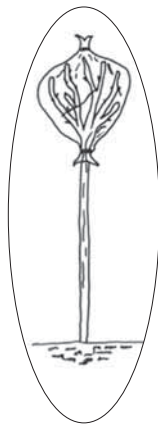
Ruže iz ove grupe su bujnije od floribundi i čajevki, ali znatno manje bujne od penjačica. Ruže iz ove grupe posjeduju veću otpornost na bolesti i štetnike, a pogodne su za sadnju u urbanim sredinama i parkovima. S grmolikim ružama vrlo lako možemo formirati cvjetnu živu ogradu, ali isto tako, uz vrlo malo njege, odlično će izgledati i pojedinačno posađeni grmovi. Biljke su uspravnog rasta, visine obično do 2 metra.

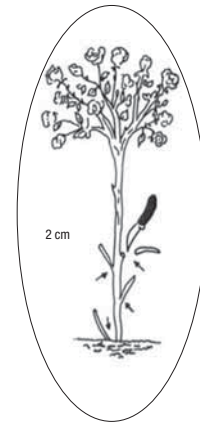
Ruže STABLAŠICE

zaštita tijekom zime

proljeće

DOUBLE DELIGHT

CARIBIA

FIRENZA

LAMBADA

RUŽE

PAPILLON

SUNSET - PENDULASTA

BONNY - PENDULASTA

SNOW QUEEN

KARDINAL

GOLDEN MEDAL

LAVAGLOW

DICK DICK

MELROSE

SWANY PENDULASTA

ALINKA

BOLERO

BABY GOLD STAR

CARMEN

Jabuka

• **GALA, ROYAL GALA, GALAXY** Gala je izuzetno atraktivna sorta jabuke, upadljive crvene boje s okomitim šarama žutih pruga. Jedna je od cijenjenijih ljetnih sorti jabuka, žučkastog mesa, slatkog i sočnog okusa. Za komercijalne voćnjake preporučuju se intenzivnije obojani klonovi sorte Gala: Royal Gala, Galaxy, Gala Schnitzer itd.

DOLAZAK U ROD: krajem rujna.

OPRAŠIVAČI: Idared, Jonagold, Z.Delišes, G. Smith itd.

• **SUMMER RED** Ljetna jabuka intenzivne crvene boje, koja pokriva cijeli plod. Plodovi dolaze u grozdovima. U hladnjači se mogu čuvati oko 2 mjeseca.

DOLAZAK U ROD: početkom kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Gala, G.Smith, Mantet itd.

• **NAJDARED**® Crveni klon sorte "Idared" poboljšanog okusa i u potpunosti obojane pokožice. Srednje do slabe bujnosti, grane su povoljnog kuta grananja, spur tip rodnog drveta. Plod je srednje krupan do krupan, malo spljošten, pokožica u potpunosti prekrivena sjajnim crvenilom, ukusnija od Idareda.

DOLAZAK U ROD: krajem rujna.

OPRAŠIVAČI: Elstar, Zlatni Delišes, Jonagold, Granny Smith, Prof. Sprenger i dr.

NA TEMELJU UGOVORA O LICENCIJI RASADNIK MILIĆ IMA ISKLJUČIVO PRAVO PROIZVODNJE I PRODAJE OVE SORTE NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE!

• **ELSTAR - ELSHOF** Stara sorta jabuke, koju ubrajamo u najranije ljetne stolne sorte. Meso je svijetlo bijele boje, prijatnog slatko-kiselkastog okusa. Plodovi su okruglasti, prema čaški suženi, srednje krupni i rebrasti. Mlada stabla na početku produktivne dobi daju velike plodove, dok su poslije plodovi srednje veliki. Pokožica je blijedozelene boje prekrivena voštanom prevlakom. Meso je bijelo-zelenkaste nijanse. Okus je osvježavajuće kiselkast.

DOLAZAK U ROD: krajem lipnja.

OPRAŠIVAČI: Prima, Stark Earliest, James Grieve.

• **JONAGOLD, JONAGORED, JONICA** Sorta dobivena križanjem Jonathana i Zlatnog delišesa. Plodovi su zelenkasto žuti u vrijeme berbe s crvenkastom bojom na osunčanoj strani. Okus je slatkasti s ugodnom aromom. Ako ju želimo duže sačuvati, potrebno je plodove brati dok su zeleniji. Jonagored i Jonica su, prvenstveno po boji, ali i po okusu kvalitetniji klonovi sorte Jonagold. Karakteristike ploda su iste kao i kod osnovne sorte.

DOLAZAK U ROD: krajem rujna.

OPRAŠIVAČI: Idared, Gloster, James Grieve, Elstar, Breaburn, Gala, kao triploid treba dva oprašivača.

• **MOLLIES DELICIOUS** Prema našem mišljenju Mollies Delicious je jedna od najboljih jabuka za uzgoj na okućnicama. Koncentracija šećera u plodu ove sorte je najveća od svih jabuka na hrvatskom tržištu, što ju čini idealnom za potrošnju u svježem stanju te pečenje u pitama ili kolačima. Redovito rađa svake godine, plod je krupan odlično se čuva u podrumima ili hladnjačama.

DOLAZAK U ROD: krajem kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Zlatni delišes, Braeburn, Fuji.

ROYAL GALA

SUMMER RED

NAJDARED

ELSTAR - ELSHOF

JONAGORED

MOLLIES DELICIOUS

TOPAZ

ZLATNI DELIŠEŠ

IDARED

FUJI NF6

LIBERTY

FLORINA

STARK DELICIOUS

MELROSE

• **TOPAZ** Topaz je nova češka sorta otporna na ekonomski najvažniju bolest jabuka krastavost ili fuzikladij (*Venturia inaequalis*), ali je nešto osjetljivija na pepelnicu jabuke (*Podosphaera leucotricha*). Plod je crvene boje, prošaran uzdužnim žučkastim prugama. Meso je žute boje, izvrsnog hrskavog okusa. Specifičnost sorte Topaz je visoki postotak vitamina C.

DOLAZAK U ROD: krajem rujna. U podrumima je moguće čuvanje do siječnja, a u hladnjacama do ožujka.

OPRAŠIVAČI: James Grieve, Elstar, Golden Delicious, Zlatna zimna Parmenka.

• **ZLATNI DELIŠEŠ** Zbog kvalitete i okusa jedna od najmiljenijih sorti u Hrvatskoj. Plod je težine od 150 - 250 g, slatkastog okusa s tipičnom aromom za ovu sortu. Boja u vrijeme berbe je zeleno-žuta, a kasnije prelazi u zlatno žutu. Jedna od najkvalitetnijih sorti jabuka. Jedina mana joj je nešto veći gubitak na težini tijekom skladištenja.

DOLAZAK U ROD: polovicom rujna.

OPRAŠIVAČI: Gloster i Idared.

• **IDARED** Zimska sorta, plod je dosta krupan (120-350 g), blago spljoštenog oblika, svijetlocrvene boje. Meso ploda je izrazito bijele boje, blago kiselog okusa. Idared je jako cijenjen zbog svoje skladišne sposobnosti.

DOLAZAK U ROD: krajem rujna, početkom listopada (10-14 dana nakon Jonathana).

OPRAŠIVAČI: Zlatni Delišeš, Jonagold, Fuji.

• **FUJI NF6** Fuji je japanska sorta jabuke koja se sve više cijenjena i kod europskih potrošača. Glavne karakteristike sorte Fuji su plod okruglastog oblika, nešto tvrde meso, izrazito slatki okus i ugodni miris. Fuji je jabuka koja se odlično čuva (u rashladnim komorama do šest mjeseci, a u podrumima do 4 mjeseca).

DOLAZAK U ROD: krajem listopada.

OPRAŠIVAČI: Braeburn, G. Smith, Gala, Jonagold itd.

• **LIBERTY** Liberty je sorta pogodna za ekološki uzgoj. Otporna je na ekonomski najvažnije bolesti jabuka krastavost ili fuzikladij (*Venturia inaequalis*) i pepelnicu jabuke (*Podosphaera leucotricha*). Plod je po gotovo cijeloj površini tamno crvene boje. Meso ploda je žute boje, hrskavo i sočno.

DOLAZAK U ROD: krajem rujna.

OPRAŠIVAČI: Idared, Braeburn, M. Delicious, Gala, Jonagold.

• **FLORINA** Sorta otporna na najčešću bolest jabuke *Venturia inaequalis* ili krastavost. Idealna je jabuka za okućnicu ili obiteljski voćnjak. Aromatičnog je okusa, plod je veličine oko 150 grama, svijetlo crvene boje s izraženim lenticelama.

DOLAZAK U ROD: sredinom listopada, a može se skladištiti do siječnja.

OPRAŠIVAČI: Zimska parmenka, Elstar, Pinova itd.

• **STARK DELICIOUS** Stark Delicious je žarko crveno obojani klon sorte Delicious. Meso je žute boje, sočnog i hrskavog okusa.

DOLAZAK U ROD: polovicom rujna.

OPRAŠIVAČI: Zlatni delišeš, Jonathan, Granny Smith, Idared itd.

• **MELROSE** U vrijeme berbe je žučkasto-zelene boje koja prelazi u crvenu boju koja jako varira po intenzitetu. Plodovi su krupni od 150 do 300 g, s dosta izraženim rebrima.

DOLAZAK U ROD: početkom listopada.

- **BOŽIČNICA** Božićnica je jedna od najpoznatijih starih sorti jabuke, posebno je omiljena na području kontinentalne hrvatske gdje je poznata kao i Pogačara, Kolačara, Tanjurača itd. Plodovi Božićnice su srednje debeli do debeli, spljošteni, s izraženim rebrima. Meso je čiste bijele boje, sočno s kiselkastom vinskom aromom.

DOLAZAK U ROD: u prvoj polovici listopada.

OPRAŠIVAČI: Jonadel, Z. Delišeš, Melrose, Granny Smith itd.

- **BJELIČNIK (SIN. PETROVKA, PETROVAČA)** Stara sorta jabuke, koju ubrajamo u najranije ljetne stolne sorte. Meso je svijetlo bijele boje, prijatnog slatko-kiselkastog okusa. Plodovi su okruglasti, prema čaški suženi, srednje krupni i rebrasti. Mlada stabla na početku produktivne dobi daju velike plodove, dok su poslije plodovi srednje veliki. Pokožica je blijedozelene boje, prekrivena voštanom prevlakom. Meso je bijelo-zelenkaste nijanse. Okus je osvježavajuće kiselkast.

DOLAZAK U ROD: krajem lipnja.

OPRAŠIVAČI: Prima, Stark Earliest, James Grieve.

- **SLAVONSKA SRČIKA** Autohtona slavonska sorta. Bujnog rasta, redovite i obilne rodnosti. Ubraja se u najkvalitetnije domaće sorte jabuka. Plod je srednje krupan, okruglast, malo spljošten, prema vrhu malo sužen s pet malih rebara na ivici. Kožica je tanka, u početku zelena, a kasnije postaje žućkasto-zelena s rumenilom na osunčanoj strani. Plod je kiselkastog okusa s karakterističnom aromom. Sorta se izvrsno čuva tijekom zime.

DOLAZAK U ROD: početkom listopada.

- **BRAEBURN** Braeburn je danas jedna od najvažnijih komercijalnih sorti jabuke i bez sumnje prvoklasna desertna jabuka. Plod je srednje krupan (veličine do 220 g). Osnovna boja pokožice je žućkasto crvena, pokrivena crvenkastim sjajem na 60-80% površine. Meso je hrskavo, čvrsto, slatkokiselog okusa izvrsne kakvoće.

DOLAZAK U ROD: u drugoj polovici listopada.

OPRAŠIVAČI: Fuji, Gala, Zlatni delišeš, Granny Smith.

- **JAMES GRIEVE** Vrlo slatka i sočna ljetna jabuka. Djelomično je samooplodna, no veći urod daje u kombinaciji s oprasivačem (Summerred i Parmenka). James Grieve je dosta bujna jabuka ali s pravilnom rezidbom visina stabla se može održavati na 2.5 metra. Rada obilno i redovito svake godine.

DOLAZAK U ROD: krajem kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Djelomično je samooplodna, no veći urod daje u kombinaciji s oprasivačem (Summerred i Parmenka).

- **GRANNY SMITH** Cijenjena australska sorta, koja se bere na kraju »sezone« jabuka. Plod je jako krupan, pravilnog okruglog oblika, prepoznatljive zelene boje. Okus je osvježavajući, kiselkast i sočan. Jako se dobro skladišti, sve do travnja.

DOLAZAK U ROD: kraj listopada, početak studenog.

OPRAŠIVAČI: Zlatni Delišeš, Delišeš, Gloster itd.

- **GOLDRUSH** Goldrush je idealna ekološka zamjena za Zlatni delišeš, kojem je sličan po boji i okusu. Plod je velik, pravilnog oblika s prepoznatljivim crvenilima na osunčanoj strani. Meso je čvrsto, žuto zelene boje, hrskavo i ugodne arome. Za redovitu rodnost potrebno je prorijeđivanje plodova. Sorta je otporna na dvije najvažnije bolesti jabuke: krastavost ili fuzikladij (*Venturia inaequalis*) i bakterijski palež (*Erwinia amylovora*). Odlično se čuva u podrumima ili hladnjačama.

DOLAZAK U ROD: krajem listopada.

OPRAŠIVAČI: Zlatni delišeš, Braeburn, Fuji, Granny Smith.

BOŽIČNICA

BJELIČNIK

SLAVONSKA SRČIKA

BRAEBURN

JAMES GRIEVE

GRANNY SMITH

GOLDRUSH

KRALJICA ČARDAŠA

RUMENO VRETENO

SMARAGD

ZELENI DRAGULJ

Patuljasta jabuka

Prvo što uočavamo kod ovih jabuka, a što je i osnovna razlika u odnosu na jabuke uobičajenog rasta, je vitka i uska krošnja bez postranih grana. Maksimalna visina zavisi od podloge, a može biti od 2,5 do 4 metra, širina krošnje je do 50 cm. Patuljaste jabuke formiraju samo centralnu provodnicu na kojoj su razmještene rodne grančice, tako da klasična rezidba u potpunosti izostaje. Zbog osvjetljenosti krošnje plodovi su uvijek intenzivnije obojani. Sve navedeno patuljaste jabuke čini idealnim za sadnju u hobby voćnjacima i okućnicama.

NJEGA I ODRŽAVANJE

- saditi na osunčanije položaje;
- ako se pojave jači izboji obavezno ih ukolniti, jer postaju konkurenti provodnici;
- moguća sadnja u posude na balkonima ili terasama;
- za redovitu rodnost savjetujemo prorijeđivanje plodova nakon cvatnje.

NAPOMENA

Niti jedno od svojstava nije postignuto genetskom manipulacijom, već isključivo klasičnim metodama oplemenjivanja!

NA TEMELJU UGOVORA O LICENCIJI RASADNIK MILIĆ IMA ISKLJUČIVO PRAVO PROIZVODNJE I PRODAJE OVIH SORTI NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE.

Sorta	VRIJEME DOZRIJEVANJA			
	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad
Đerdan				
Rumeno vreteno				
Kraljica Čardaša				
Zeleni dragulj				
Smaragd				

Sorta	OPRAŠIVAČI
Rumeno vreteno	Đerdan
Kraljica Čardaša	Rumeno vreteno i Đerdan
Zeleni dragulj	Rumeno vreteno i Đerdan
Smaragd	Rumeno vreteno i Đerdan

Kruška

• **VILIJAMOVKA** Vrlo cijenjena engleska sorta za preradu u rakiju, ali i svježju potrošnju. Vilijamovka je dosta krupna s neravninama po površini. U berbi je zelenkaste boje koja s vremenom prelazi u zlatno žutu. Meso je žućkasto, jako slatko i sočno.

DOLAZAK U ROD: početkom rujna.

OPRAŠIVAČI: Conference, Passe Crasane, Klapov ljubimac, Boskova bočica.

• **RANA MORETINIJEVA** Jedna od najboljih ranih krušaka. Plod je zeleno žute boje s crvenom mrljom na osunčanoj strani, a meso je bijele boje slatkog i sočnog okusa. U rod dolazi dva tjedna prije vilijamovke, odlično se čuva u skladištu.

DOLAZAK U ROD: sredinom kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Klapov ljubimac, Starkrimson, Gelertova, Abbe Fetel itd.

• **SANTA MARIA** Srednje rana ljetnja sorta, dolazi u rod 8 dana prije vilijamovke. Treba je ubrati nešto ranije jer plod brzo »brašnavi«. U skladištu se može čuvati oko dva tjedna.

DOLAZAK U ROD: 8 dana prije vilijamovke, tj. oko polovice kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Klapov ljubimac, Vilijamovka, Passe Crasane, Gelertova.

• **CONFERENCE** Poznata engleska sorta, slatkog i aromatičnog okusa. Stablo rano prorodi, a plod je krupan (oko 230 g), blijedožute boje.

DOLAZAK U ROD: dolazak u rod sredinom rujna.

OPRAŠIVAČI: Vilijamovka, Boskova bočica, Klapov ljubimac i dr.

• **LIPANJSKA LJEPOTICA** Poznata i cijenjena sorta kruške zbog ranog dolaska u rod i redovitih prinosa. Plod je nešto sitniji, težine oko 60 grama, svijetložute je boje s lijepim crvenilom sa sunčane strane. Meso žućkaste boje, slatko, sočno i vrlo aromatično.

DOLAZAK U ROD: u zadnjoj dekadi lipnja.

OPRAŠIVAČI: Rana Moretinijeva, Trevuška.

• **GELERTOVA** Gelertova je jedna od najcijenjenijih desertnih krušaka, dosta uzgajana u cijeloj Europi, ali većinom samo u kućnim vrtovima jer zbog neugledne sorte osobine (hrđaste prevlake) gotovo je i nema u intenzivnom uzgoju.

DOLAZAK U ROD: početkom rujna.

OPRAŠIVAČI: Vilijamovka, Abbe Fetel, Boskova tikvica, Lip. ljepotica.

• **ABBE FETEL** Fetelova spada među vrlo kvalitetne sorte. Srednje je bujnog rasta s dosta tankih izbojaka koje rezom treba prorijediti. Plodove najviše donosi (oko 80%) na kratkim rodnim izbojcima koje zovemo štrljici. Plodovi dozrijevaju za berbu oko 30 dana nakon Vilijamovke. Plod je velik do srednje velik, prosječne mase 200 - 250 grama.

DOLAZAK U ROD: krajem rujna.

OPRAŠIVAČI: Vilijamovka, Boskova tikvica, Gelertova, Passe Crasane.

• **PASTORČICA** Stara francuska sorta koja je kao i Gelertova manje zastupljena u intenzivnim voćnjacima, ali se bez bojazni može saditi u kućnim vrtovima. Pastorčica ima čvrsto i sočno meso, bijele boje, koje i nekoliko tjedana nakon branja zadržava tvrdoću.

DOLAZAK U ROD: početkom listopada.

OPRAŠIVAČI: Klapov ljubimac.

VILIJAMOVKA

RANA MORETINIJEVA

SANTA MARIA

CONFERENCE

LIPANJSKA LJEPOTICA

GELERTOVA

ABBE FETEL

PASTORČICA

LESKOVAČKA

Dunja i mušmula

- **LESKOVAČKA** Najpoznatija i najkvalitetnija sorta dunje. Izražene je aromatičnosti i mirisa. Odlična je za preradu u sokove, džemove, kompote i rakiju.

DOLAZAK U ROD: polovicom listopada.

OPRAŠIVAČI: Djelomično samooplodna, no preporučuje se posaditi i sortu oprašivač npr. Vranjsku dunju.

VRANJSKA

- **VRANJSKA** Plod je dosta velik (oko 600 g), slatkog okusa. Sorta je vrlo dugog vijeka, zabilježena su stabla starija preko 90 godina. Kožica je glatka, dosta tanka, zlatnožute boje.

DOLAZAK U ROD: početkom listopada.

OPRAŠIVAČI: Djelomično samooplodna, no preporučuje se posaditi i sortu oprašivač npr. Leskovačku dunju.

MUŠMULA DOMAĆA

- **MUŠMULA DOMAĆA** Mušmula je prava zimska voćka, izuzetne hranjive vrijednosti.

Plodovi čak i ako su neubrani ostaju na stablu. Za ishranu se koristi samo središnji dio bez pokožice i sjemenki. Stablo je visine oko 5 metara.

DOLAZAK U ROD: krajem listopada.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

Marelica

VOĆE

GENCIKA

• **GENCIKA** Jedna od omiljenih sorti u Mađarskoj. Sorta nešto produžene cvatnje što joj daje određenu otpornost na proljetne mrazeve. Odlična je za preradu u džemove i rakiju, ali i svježju potrošnju.

DOLAZAK U ROD: početkom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

• **KORAI PIROS** Mađarska rana sorta, dobre otpornosti na proljetne mrazeve. Veličina ploda je oko 40 g. Redovito rodi svake godine.

DOLAZAK U ROD: krajem lipnja. OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

• **ALBA** Odlična sorta srednjeg roka dozrijevanja. Plod je slatkog okusa svijetle pokožice i mesa.

DOLAZAK U ROD: polovicom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

KORAI PIROS

ALBA

• **ČAČANSKO ZLATO** Izdvojena je klonskom selekcijom iz prirodne populacije domaće marelice. Plod je srednje krupan, ovalnog oblika. Pokožica je narančasto žuta s izraženom crvenom bojom na osunčanoj strani. Meso ploda je zlatnožute boje, fine strukture, odličnog ukusa i prijatne arome.

DOLAZAK U ROD: polovicom lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

ČAČANSKO ZLATO

ČAČANSKA RANA

Šljiva

• **ČAČANSKA RANA** Čačanska rana je najbolja rana stolna šljiva, krupnih i kvalitetnih plodova. Dobro podnosi transport, a zbog ranog dolaska u rod plodovi na tržištu postižu odličnu cijenu.

DOLAZAK U ROD: oko 25. lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

ČAČANSKA NAJBOLJA

• **ČAČANSKA NAJBOLJA** Cijeni se kao odlična stolna šljiva. Plod je jajastog oblika, prilično velik (45 g). Meso je čvrsto, ali se lako odvaja od koštice. Stablo je dosta razgranato, pa podnosi velike prirode. Otporna je prema plamenjači, moniliji i hrđi. Tolerantna je na šarku!

DOLAZAK U ROD: polovicom kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Čač. ljepotica, Čač. rana i Čač. rodna.

VALJEVKA

• **VALJEVKA** Rano, redovito i obilno rodi. Plod je srednje krupan (30 g), ovalnog oblika. Pokožica je plava, čvrsta, meso je žuto, čvrsto i sočno.

Dobro podnosi transport. Plod valjevke vrlo je pogodan za sušenje, ali i za druge namjene, kao i za upotrebu u svježem stanju. Tolerantna je na virus šarke šljive.

DOLAZAK U ROD: krajem kolovoza i početkom rujna, tj dan dva prije bistrice.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

• **PRESIDENT** Jedna od najkrupnijih sorti šljive na tržištu. Plod je okrugao, ljubičasto-plave boje, meso je sočno žute boje.

DOLAZAK U ROD: početkom rujna.

OPRAŠIVAČI: Stanley, Ruthgerstetter.

PRESIDENT

• **CALIFORNIA BLUE** Ima dosta krupan plod (40 g). Dosta rano dolazi u rod, polovicom srpnja. Meso ploda je žučkasto i lako odvaja od koštice. U prvom redu se koristi kao stolna sorta. Tolerantna je na virus šarke šljive.

DOLAZAK U ROD: polovicom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

CALIFORNIA BLUE

• **ČAČANSKA LJEPOTICA** Dobra je stolna i rakijska sorta otporna je prema plamenjači, moniliji i hrđi. Meso je čvrsto pa se dobro čuva. Rano dolazi u rod i dobro rodi. Samooplodna je sorta.

DOLAZAK U ROD: krajem srpnja - početkom kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

ČAČANSKA LJEPOTICA

• **STANLEY** Američka srednje kasna šljiva. Dobra je kao stolna sorta, ali i za preradu u rakiju. Zbog slabijeg grananja postranih grana pri oblikovajnu krošnje potrebno je jače rezati provodnicu.

Tolerantna je na šarku, plamenjaču i hrđu, ali je nešto osjetljivija na moniliju. Samooplodna je sorta.

DOLAZAK U ROD: krajem kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

STANLEY

SUNBURST

Trešnja

• **SUNBURST** Sorta tršanje nastala križanjem dviju visokovrijednih sorti Stella i Van. Formira izrazito velike plodove prosječne mase 12 grama. Plodovi su sočni, ugodna okusa koji je posljedica specifičnog odnosa kiselina i šećera.

DOLAZAK U ROD: polovicom lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

EARLY BURLAT

• **EARLY BURLAT** Jedna od najranijih sorti trešnje. Plod je tamnocrvene boje, slatkoga okusa i otporan na pucanje.

DOLAZAK U ROD: krajem svibnja.

OPRAŠIVAČI: Bing, Van, Stella.

NEW STAR

• **NEW STAR** New Star je jedna od najboljih ranih sorti trešanja. Kožica ploda je sjajna, tamnocrvene boje. Meso ploda je hrskavo, čvrsto, vrlo slatko i aromatična okusa.

DOLAZAK U ROD: polovicom lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

DROGANOVA ŽUTA

• **DROGANOVA ŽUTA** Kasna sorta trešnje. Plod je srcolikog oblika, srednje tvrdoće i slatkog okusa. Odlična je za preradu u kompote i kandiranje.

DOLAZAK U ROD: krajem lipnja.

OPRAŠIVAČI: Hedelfingenska.

• **MAJSKA RANA** Uz Early Burlat jedna od najranijih sorti trešanja. Nešto je sitnijih plodova, svijetle boje i mekog mesa.

DOLAZAK U ROD: druga dekada svibnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

VOĆE

MAJSKA RANA

• **STELLA** Izvrsna standardna sorta trešnje. Plod je tamnocrvene boje, tvrdog, hrskavog mesa. U rod dolazi polovicom lipnja. Sorta oprašivač nije potrebna.

DOLAZAK U ROD: polovicom lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

STELLA

• **VAN** Odlična sorta trešnje u tipu hrušta, plod je dosta krupan, težine oko 7,5 grama. Meso je čvrsto, hrskavo, tamnocrvene boje. Dosta je otporna prema niskim temperaturama.

DOLAZAK U ROD: početkom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Bing, Stella, C. Lambert itd.

VAN

• **COMPACT LAMBERT** Omiljena sorta trešnje, kožica je tamno crvene boje, plod je krupan. srcolikog oblika. Meso je ružičaste boje, dosta tvrdo i aromatičnog okusa. Koštica se lagano odvaja od mesa.

DOLAZAK U ROD: krajem lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

COMPACT LAMBERT

KELLERIS 16

Višnja

- **KELLERIS 16** Višnja srednje bujnog rasta, zbog prirodnog piramidalnog rasta grana lagana za oblikovanje. Plod je veličine oko 5 g, tamno crvene boje.

DOLAZAK U ROD: polovicom lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

ERDI RODNA

- **ERDI RODNA** Plod je krupan, oko 6g, slatko kiselog okusa i odlične arome. Redovito i obilno rodi svake godine.

DOLAZAK U ROD: kraj lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

UJFEHERTSKA

- **UJFEHERTSKA** Specifičnost ove sorte je slatkasti okus ploda i odlična je za svjež potrošnju. Oblik ploda je malo spljošten, tamnocrvene boje, meso je tvrdo, jako crveno. Težina ploda je oko 5 g.

DOLAZAK U ROD: prva dekada srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

METEOR

- **METEOR** Vrlo rodna američka sorta, plod je težine oko 4 grama, spljoštenog oblika i tvrd. Namijenjena je za potrošnju u svježem stanju.

DOLAZAK U ROD: početkom lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

Breskva

• **MAYCREST** Jedna od najranijih sorti modernog sortimenta breskve. Plod je potpuno prekriven sjajnom crvenom bojom. Meso je bijele boje, sočnog okusa i ugodne arome.

DOLAZAK U ROD: krajem lipnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

• **SPRING LADY** Spring lady je najranija krupnoplodna sorta breskve. Plod je potpuno prekriven crvenom bojom, meso ploda je žute boje.

DOLAZAK U ROD: početkom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

MAYCREST

SPRING LADY

Nektarina

• **WEINBERGER** Weinberger je odlična sorta nektarine, srednjeg roka dozrijevanja. Oblik ploda je ovalan, po cijeloj površini prekriven sjajnom crvenom bojom.

DOLAZAK U ROD: oko 20. srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

• **CALDESI 2010** Sličnih karakteristika kao i Caldesi 2000 (srednje krupnog ploda, dobre otpornosti na transport).

DOLAZAK U ROD: polovicom kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

• **FANTASIA** Fantasia je standardna sorta nektarine kasnog roka dozrijevanja. Meso je žute boje, aromatičnog okusa.

DOLAZAK U ROD: krajem kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samoplodna - sorta oprašivač nije potrebna.

WEINBERGER

CALDESI 2010

FANTASIA

COLLINS

Američka borovnica

• **COLLINS** Dosta bujna sorta, koja dobro podnosi sadnju i na manje plodno tlo. Plod je tamne boje, dosta krupan i slatko-kiselog okusa.

Preporučena kiselost (pH) zemljišta je 4-5. Optimalan razmak sadnje je 2-2,5 m između redova i 0,8-1 m unutar reda.

DOLAZAK U ROD: polovicom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna, no veći prinosi se postižu sadnjom nekoliko sorata borovnice.

DUKE

• **DUKE** Grm visine do 1.8 m. Cvate iza proljetnih mrazeva. Plodovi su veliki, ovalni, svijetlo plave boje. Rezidba sorte Duke bi trebala biti nešto jača zbog tendencije grma da rodi na rubovima krošnje. Preporučena kiselost (pH) zemljišta je 4-5. Optimalan razmak sadnje je 2-2,5 m između redova i 0,8-1 m unutar reda.

DOLAZAK U ROD: početkom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna, no veći prinosi se postižu sadnjom nekoliko sorata borovnice

ELLIOTT

ELLIOTT Grm je uspravan, srednje bujan. Za sortu Elliot karakteristični su visoki prinosi i pogodnost za mehaniziranu berbu, zbog toga što 70-80% plodova u rod dolazi istovremeno. Za redovne prinose potrebna je oštija rezidba. Bobice su srednje krupne, svijetlo plave boje. Preporučena kiselost (pH) zemljištaje 4-5. Optimalan razmak sadnje je 2-2,5 m između redova i 0,8-1 m unutar reda.

DOLAZAK U ROD: od početka srpnja do kraja kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna, no veći prinosi se postižu sadnjom nekoliko sorata borovnice.

• **BLUEGOLD** Vrlo otporna sorta borovnice, izdrži temperature i do -25°C. Grm je kompaktnog rasta i velikim brojem izboja. Plod je srednje krupan odličan za preradu u džemove, ali i prodaju u svježem stanju! Preporučena kiselost (pH) zemljišta je 4-5. Optimalan razmak sadnje je 2-2,5 m između redova i 0,8-1 m unutar reda.

DOLAZAK U ROD: polovicom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna, no veći prinosi se postižu sadnjom nekoliko sorata borovnice.

BLUEGOLD

• **GOLDTRAUBE** Izrazito bujna sorta, dobre otpornosti na bolesti. Pokazuje odličnu prilagodljivost lošijim tlima. Zbog izražene aromatičnosti odlična je za potrošnju u svježem stanju.

Preporučena kiselost (pH) zemljišta je 4-5. Optimalan razmak sadnje je 2-2,5 m između redova i 0,8-1 m unutar reda.

DOLAZAK U ROD: početkom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna, no veći prinosi se postižu sadnjom nekoliko sorata borovnice.

GOLDTRAUBE

• **PATRIOT** Glavna karakteristika ove sorte su krupni plodovi, odlične arome.

Patriot ima tendenciju da prerodi tako da je potrebna jača rezidba ili prorijeđivanje plodova. Dobro podnosi teža i vlažnija tla. Preporučena kiselost (pH) zemljišta je 4-5. Optimalan razmak sadnje je 2-2,5 m između redova i 0,8-1 m unutar reda.

DOLAZAK U ROD: krajem srpnja do polovice kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna, no veći prinosi se postižu sadnjom nekoliko sorata borovnice.

PATRIOT

• **SPARTAN** Grm visine do 1.8 m, jakih izboja. Zbog kasnije cvatnje izbjegava proljetne mrazeve. Plodovi su dosta krupni pravilnog oblika.

Preporučena kiselost (pH) zemljišta je 4-5. Optimalan razmak sadnje je 2-2,5 m između redova i 0,8-1 m unutar reda.

DOLAZAK U ROD: polovicom srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna, no veći prinosi se postižu sadnjom nekoliko sorata borovnice.

SPARTAN

Američka brusnica

HOWES

Sorta Howes dolazi u rod krajem listopada. Plod je ovalan, nešto sitniji, tamnocrvene boje. Meso je hrskavo, s visokim sadržajem pektinskih tvari. Jedna od karakteristika po kojoj se sorta "Howes" prepoznaje je dosta uspravnih izboja, koji se isprepliću.

MC FARLIN

Sorta koju je otkrio prvi moderni proizvođač Charles Dexter McFarlin (1885.). Plod je vrlo krupan, ovalan, tamno-crvene boje. Mc Farlin je i danas među vodećim sortama za plantažni uzgoj.

PILGRIM

Pilgrim je visokoprinosna sorta, plod je krupan, ovalan, tamnocrvene boje. Izboji su umjerene bujnosti. U ROD DOLAZI polovicom listopada.

• **AMERIČKA BRUSNICA** Plodovi američke brusnice puno su krupniji nego kod europske brusnice. Brusnica je dugovječna biljka, nasadi brusnica traju 30 i više godina. Izdanci su drvenasti, lišće je tamno zeleno, a u fazi mirovanja crvenkasto. Plod se koristi za pite i torte, džemove i sirupe, dodaje se kolačima i nadjevenim pecivima, a i ukusan je sastojak voćnih kupova i frapea. Jela od mesa vepra i druge divljači zadržavaju svojstvenu aromu, koju umak od brusnice ublažava pa je meso probavljivije. Brusnica je biljka od davnina poznata po svojem blagotvornom djelovanju na urinarni trakt i tegobe izazvane urinarnim infekcijama. Brusnica se potvrdila i kao prirodni antibiotik. Plodovi brusnice su bogati različitim zaštitnim tvarima, sadrže minerale, vitamin A, vitamin C, kalij i biljna vlakna. Crvena tvrda bobica zbog veće količine vitamina C ima kiselkast okus. Pogodna je za sadnju na okućnici, tako da je moguće imati plodove ove biljke na dohvata ruke.

Sadnice se sade se na razmak od 1x1 metar, naša preporuka je formirati uzdignutu gredicu s tlom prilagođenim za uzgoj brusnice. Američka brusnica ima izdanke koji su puzajući (dužine od 1 do 2 m), a na njima izrastaju izdanci dužine 20 cm na kojima su cvatovi na kojima nastaju plodovi. Izdanci se mogu pustiti da idu po zemlji ili se usmjeravaju u red ili na neku potporu kako bi se olakšalo branje plodova U ljetnim mjesecima potrebno je redovito zalijevanje. Preporučena kiselost zemljišta (pH) je 4-5.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna sorta.

Malina

• **AUTUMN BLISS** Moderna dvorodna sorta maline, krupnih i izuzetno ukusnih plodova. Grm je kompaktna, gotovo bez trnja, dobre otpornosti na bolesti.

SADNJA I UZGOJ: Preporučeni razmak za malinu je oko 2,5 m, a razmak u redu 0,7 m. Zbog bujnog i intezivnog porasta izboje je potrebno vezati za žicu npr. na 50, 100 i 150 centimetara udaljenosti od tla.

DOLAZAK U ROD: prvi rod je krajem lipnja, a jesenji rod je krajem rujna.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna sorta.

BOBIČASTO
VOĆE

AUTUMN BLISS

• **MALLING PROMISE** Malling promise je rana stolna sorta maline. Plod je srednje krupan, crvene boje, dosta čvrst. Izdanci su mnogobrojni i umjereno bujni.

SADNJA I UZGOJ: Preporučeni razmak za malinu je oko 2,5 m, a razmak u redu 0,7 m. Zbog bujnog i intezivnog porasta izboje je potrebno vezati za žicu npr. na 50, 100 i 150 centimetara udaljenosti od tla.

DOLAZAK U ROD: od polovice lipnja do polovice srpnja.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna sorta.

MALLING PROMISE

TAYBERRY

KUPINA BLACK SATIN

SIB. BOROVNICA MORENA

SIB. BOROVNICA NIMFA

DRIJEN KRUPNOPLODNI

Bobičasto voće

• **TAYBERRY** Tayberry je relativno nova voćna vrsta. Nastao je križanjem maline i kupine na škotskom institutu Invergowrie 1962. godine. Nije izbirljiv na tlo. U dobrim godinama po biljci može dati oko četiri kilograma ploda. Samooplodan je i otporan na bolesti. Može podnijeti hladnoću i do -25°C .

Sadnja i uzgoj: Preporučeni razmak za tayberry je oko 2,5 m, a razmak u redu 0,7 m. Zbog bujnog i intezivnog porasta izboje je potrebno vezati za žicu npr. na 50, 100 i 150 centimetara udaljenosti od tla. Nakon sadnje sadnicu treba prikratiti na 25-30 cm visine, kako tayberry rodi na prošlogodišnjim izbojima potrebno je ukloniti sve izrodene izboje, a jednogodišnje izboje ostaviti za budući rod.

DOLAZAK U ROD: od srpnja do kraja rujna.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna sorta.

• **KUPINA BLACK SATIN** Nova bestrna američka sorta, čiji su plodovi, osim za potrošnju u svježem stanju, izuzetno dobri i za preradu u džemove, marmelade, vino itd. Plod je tamnocrne boje, krupan i čvrst. Izbojci su otporni na antraknozu.

Sadnja i uzgoj: Preporučeni razmak za kupinu je oko 2,5 m, a razmak u redu 1 m. Zbog bujnog i intezivnog porasta, izboje je potrebno vezati za žicu npr. na 50, 100 i 150 centimetara udaljenosti od tla. Nakon sadnje sadnicu treba prikratiti na 25-30 cm visine: Kupina rodi na prošlogodišnjim izbojima, potrebno je ukloniti sve izrodene izboje, a jednogodišnje izboje ostaviti za budući rod.

DOLAZAK U ROD: početkom kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna sorta.

• **SIBIRSKA BOROVNICA** Sibirska borovnica je nova voćna vrsta, bogata antioksidansima, vitaminima i željezom. Za sibirsku borovnicu u uporabi su još naziv: majska jagoda, medena borovnica, mayberry i kamčatska jagoda. Grm je listopadan, visine oko dva metra, plod je plave boje, izuzetne arome, dužina ploda je 2 do 3 cm. Puna rodnost, od oko 3 kg po jednom grmu, se dostiže u šestoj godini nakon sadnje.

Sibirska borovnica je izuzetno otporna na niske temperature (do -45°C). Lišće se često počinje razvijati i ispod snijega. Otvoreni cvjetovi podnose i do -10°C . Za razliku od američke borovnice ne zahtjeva jako kiselo tlo, optimalna kiselost je od pH 5 do pH 8. Za sadnju najbolje odgovara vlažno i zaklonjeno mjesto te tlo bogato hranjivima. Optimalan razmak sadnje je 1,5 metra.

DOLAZAK U ROD: početkom svibnja.

OPRAŠIVAČI: Stranooplodna vrsta, potrebno je posaditi barem dvije različite sorte!

• **DRIJEN KRUPNOPLODNI** Drijen (Cornus mas) raste kao grm ili maleno drvo. Cvate u rano proljeće, sitnim žutim cvjetovima. Plodovi su izuzetno zdravi i bogati hranjivim tvarima, poznata je izreka "zdrav kao drijen".

Krupnoplodni drijen je odličan za preradu u pekmez, džem ili rakiju. Pekmez od drijena moguće je izraditi bez termičke obrade, time ostaju sačuvani svi vitamini i hranjive tvari, potrebno je istu količinu pasiranog ploda drijena miješati s istom količinom šećera, dok sve ne postane jednolična masa.

DOLAZAK U ROD: krajem kolovoza.

OPRAŠIVAČI: Samooplodan.

Aronija

• **ARONIJA** Aronija je izuzetno ljekovita i korisna biljka, potječe s istoka Sjeverne Amerike, gdje se uz Aroniu melanocarpu (crnoplodnu aroniju) još može naći i Aronia arbutifolia (crvenolisna aronija). Stanište ove dvije vrste uglavnom su kisela i vlažna tla s 1000-1200 mm oborina na godinu. Iako je aronija porijeklom s američkog kontinenta, prava vrijednost ove biljke prepoznata je u istočnoj Europi.

Aronija spada u porodicu ruža (Rosacea). Postoji nekoliko istoznačnica za Aronia melanocarpu (crnoplodnu aroniju) kao npr. Aronia nigra, Sorbus melanocarpa, Pyrus melanocarpa i Mespilus arbutifolia var. melanocarpa.

U prirodi, aronija je listopadni grm, visine 2-3 metra i 2,5 metra širine. Jedna od glavnih prepoznatljivosti aronije su prelijepi bijeli cvjetovi koji se nalaze na kiticama. U klimatskim području kontinentalne Hrvatske cvate krajem travnja. Listovi su ovalni, nazubljenog ruba, u vegetaciji su tamnozeleni boje, dok u jesen dobivaju dekorativnu žarko crvenu boju.

Tek nakon razvoja listova krajem travnja, pokazuju se prvi cvjetovi. Pojedinačni cvjetovi bijele su boje, široki 12 mm i skupljeni u grozdove. Grozdovi se najčešće sastoje od 10 do 15, a na vrhovima mladica i od 30 cvjetova. Cvatnja traje oko 10 dana, pri čemu svaki cvijet pojedinačno cvjeta samo 5 dana. Cvjetove oprašuju uglavnom pčele, ali je moguće i oprašivanje vjetrom. Aronija je SAMOOPLODNA BILJKA.

Okrugli, ljubičasto-crveni plodovi koji nastaju od cvjetova redovito se pojavljuju u velikom broju. Riječ je o sitnim jabučastim plodovima, vrlo sličnima mušmuli. Promjer jednoga ploda iznosi 6-13,5 mm, a težina 1,0-1,5 g. Plodovi su u početku prekriveni bjelkastim slojem bez kojega izgledaju kao da su lakirani. PLODOVI DOZRIJEVAJU u kolovožu. Meso ploda ima intenzivnu crvenu boju i slatku do kiselkastu i trpku aromu koja podsjeća na borovnice. U plodovima nema koštica, a sjemenke su sitne.

Aronija ima vrlo male zahtjeve u pogledu mjesta uzgoja i klime, tako da može uspijevati u vrlo različitim klimatskim područjima. Aronija, dakle, uspijeva na cjelokupnom području Republike Hrvatske (od otoka Visa do Gorskog kotara i Slavonije). Ipak, uzimajući u obzir da je aronija porijeklom iz područja s utjecajem atlantske klime bolje uspijeva na staništu s višom vlažnošću tla i zraka. Optimalna količina oborina je 500-600 mm godišnje. Aronija dobro uspijeva čak i na tlima s visokom razinom podzemne vode, gdje druge vrste voća, poput jabuka i višanja, ne uspijevaju. Pri sadnji aronije treba izbjegavati ekstremno suha pješčana tla te zbijena vlažna tla. Mraz gotovo uopće ne može naškoditi stabljici i cvijetu aronije. Cvijet je otporan na niske proljetne temperature, dok sama biljka podnosi temperature i do -30°C.

Plodovi dozrijevaju u vremenu od početka do sredine kolovoza. Budući da svi plodovi najčešće dozrijevaju u isto vrijeme, potrebna je samo jedna berba. Berba može biti ručna ili strojna. Kod ručnog branja plodovi se otkidaju palcem, pri čemu se može ubrati do 12 kg na sat. Na većim plantažama uobičajena je strojna berba, a učinak radnog stroja se kreće od 3 do 4 sata za hektar.

CVIJET ARONIJE

PLOD ARONIJE

PLANTAŽA ARONIJE

Goji

• **GOJI** Nova egzotična biljka ploda prepunog vitamina, minerala i ostalih hranjivih tvari. Goji (*Lycium barbarum*) je grm koji naraste od 1 do 3 metra u visinu i cvate od lipnja do rujna, plodovi zore od početka kolovoza do listopada kada se ubiru ili se najčešće tresu da plodovi opadaju. Plodovi Goji su duguljaste narančasto crvene sočne bobice, duljine od 1 do 2 cm, mogu se jesti sirovi, suše se, posebni okus podsjeća na grožđice, od bobica se pripremaju čajevi i sokovi i liker.

Preporučujemo sadnicu formirati u vretenasti uzgojni oblik. Prvi rod je krajem ljeta, no biljka uzastopno daje rod - sve do prvih mrazeva.

GOJI

Mini kiwi

• **MINI KIWI ISSAI** Mini kiwi (lat. *Actinidia arguta*, a koriste se još nazivi sibirski kiwi ili bavarski kiwi) odličan je za uzgoj u kontinentalnom području. Osnovna razlika u odnosu na običan kiwi je otpornost na niske temperature i sitniji plod s glatkom pokožicom koju nije potrebno guliti prije konzumiranja. Plod je veličine bobice grožđa, no neki varijeteti imaju i krupniji plod. Plod se konzumira u svježem stanju. Plodovi se beru tijekom listopada i početkom studenog. U fazi zrelosti vrlo se lako odvajaju od biljke. Kako često znaju i sami otpasti kada dozriju, mogu se brati i ranije te pustiti da sazriju odvojeni od biljke. Urod ovisi o starosti biljke i načinu uzgoja, ali je obično 25-30 kg po grani.

UZGOJ I NJEGA: Odgovara joj tlo blago kisele reakcije, no uspjevat će i na neutralnome tlu. Ako je moguće, trebalo bi izabrati položaj zaklonjen od vjetrova. Zbog bujnog porasta, čak do 5 metara godišnje, potrebno je mini kiwi saditi uz pergole ili rubove zida. Mini kiwi nosi plodove na rodnim pupovima koji se razvijaju iz jednogodišnjih izbojaka. Zbog toga je potrebno jednogodišnjim izbojima prikratiti vrh, kako bi se potaklo zamaštanje rodnih pupova.

DOLAZAK U ROD: početkom listopada.

OPRAŠIVAČI: Samooplodna sorta.

ISSAI

PAJASMIN

COTONEASTER

SURUČICA BIJELA

SURUČICA CRVENA

HIBISKUS

FORZICIJA

Ukrasno grmlje

• PAJASMIN *Philadelphus coronarius*

• **COTONEASTER** *Cotoneaster horizontalis* je poluzimzelena vrsta, ovalnih i sjajnih listića koji do kasne jeseni ostaju na granama. Ovaj grm moguće je saditi kao prekrivač tla ili kao pojedinačni grm. Grane mu rastu ukarakterističnom obliku riblje kosti.

UZGOJ I NJEGA: Grane koje strše i nagrdjuju željeni oblik grma potrebno je orezati, uvijek se reže cijela grana. Cvatnja bijelih ili blijedoružičastih cvjetića je u svibnju, a u jesen grm je prepun crvenih bobica. Naraste do 80 cm, a polegale grane dosegnu dva metra dužine, zbog čega se često sadi kao prekrivač strmih dijelova vrta. Otporan je na sušu i negativne gradske utjecaje. Najčešće se sadi na travnjacima, pojedinačno ili u skupinama. Uspješno se uzgaja u žardinjerama i kamenjarima. Skromnih su zahtjeva glede tla, dobro podnose sušna razdoblja i sjenu, a uživati će i na punom suncu!

Oštećene i suvišne grane orežite u proljeće, a ako cotoneaster uzgajamo kao živicu, tada se preporuča orezivanje nakon cvatnje.

• **SURUČICA BIJELA** *Spiraea x vanhouttei* Listopadni grm do 2,5 m visine. Cvate u kasno proljeće snježnobijelim cvjetićima, ne većim od centimetra, skupljenih u cvatove koji niz grane padaju u slapovima. Listići su sitni, zeleni, lagano nazubljeni. Uglavnom se koristi za neformalne živice ili se sadi kao pojedinačan grm, odlična je i za prekrivanje padina.

UZGOJ I NJEGA: Orezuje se nakon cvatnje kako bi se potaklo novo grananje. Starije izboje koji nisu cvali prikratite do polovice, a mlade savitljive izboje ostavite netaknutima. Svake 2-3 godine potrebno je blago prorijediti središta grma.

• SURUČICA CRVENA *Spiraea bumalda*

• **HIBISKUS** *Hibiscus syriacus* Grm ili manje listopadno drveće naraste u od 1,5-3 metra visine i oko 2 metra u širinu. List je tamno zelene boje, veličine do 10 cm. Cvate tijekom cijelog ljeta.

Cvjetovi su do 6 cm široki, jednostruki ili dvostruki, bijele ili ljubičaste boje. UZGOJ I NJEGA: Dobro uspijeva na svakom tlu i sunčanijem položaju. Za obilniju cvatnju potrebna je i redovna proljetna rezidba. Prilikom rezidbe prvo je potrebno odstraniti suhe i oštećene grane, zatim one koje se križaju ili dodiruju. Na kraju treba prikratiti prošlogodišnje izboje za dvije trećine, vodeći računa da vršni pup bude okrenut na vanjsku stranu. Hibiscus se najčešće sadi kao živica, samostalno drveće ili grm, a možemo ga saditi zajedno i s ostalim trajnicama.

• FORZICIJA *Forsythia x intermedia*

• **MAGNOLIJA** *Magnolia kobus* Magnolija krase mnoge naše vrtove u rano proljeće, a profinjen izgled i oblik njezina cvijeta rijetko koga ostavlja ravnodušnim. Iako se po fosilnim ostacima zna da je stara najmanje pet tisućljeća, u Europu je donesena tek u 17. st. iz Kine, a ime pod kojim je poznajemo duguje francuskom botaničaru Piereu Magnoli. Rod magnolija sadrži oko 125 vrsta, listopadnih i zimzelenih, među kojima su najpopularnije one bijelih i ljubičastih cvjetova. U drevnoj Kini bijeli magnolijin cvijet predstavljao je simbol čistoće i iskrenosti, a obavezno su ga sadili u carskim vrtovima i okolici hramova.

UZGOJ I NJEGA: Magnolije traže duboko humusno i dobro drenirano tlo koje čuva vlagu, blage kisele reakcije. U vapnenastim tlima magnolije imaju svjetliju boju lista, premda nekim vrstama ono primarno i odgovara (*Magnolia kobus*). U rano proljeće dobro je staviti oko biljke sloj malča, osobito ako raste na suhom tlu. Iako uspijeva u laganoj polusjeni, punu ljepotu i raskoš cvjetova pokazat će na suncu. Dobro je izabrati položaj zaštićen od sjevernih i istočnih vjetrova. Cvjetove, ponekad i mlade listove, rano cvatućih sorti može oštetiti kasni mraz. Rezidba kao uzgojna mjera nije potrebna, osim ako treba ukloniti oštećene ili oboljele grane i to odmah nakon cvatnje ili u kasno ljeto.

• **UDIKOVINA** *Viburnum opulus* je listopadni grm visine i širine preko četiri metra. U proljeće udikovina očarava prekrasnim bijelim loptastim cvatovima. Listovi su veliki, postrance nazubljeni, a u jesen dobiju jarko crvenu boju.

UZGOJ I NJEGA: Udikovina se uzgaja kao pojedinačni grm ili neformalna živica. Podnosi sadnju ispod drveća i manje osunčane položaje. Grmove je potrebno orezati prije kretanja vegetacije, pri čemu se uklanjaju sve oštećene grane. Grane koje „zagušuju“ grm potrebno je također ukloniti. Kako bi zadržali formu grma, ocvale izboje također orežite. *Viburnum* je moguće i oblikovati u stalce na način da u prvoj godini odaberete najbolju granu i privežete je uz potporanj (postrane izboje iz ove grane također tijekom vegetacije uklonite). Nakon što stalce postigne željenu visinu potrebno ga je prikratiti, kasnija rezidba ista je kao i za grm.

• **DOJCIIJA** *Deutzia gracilis* Listopadni cvatući grm visine do 2-3 metra. Najčešće se uzgaja zbog prekrasnog cvijeta, koji prekrije cijeli grm tijekom svibnja. Može se saditi kao pojedinačni grm ili kao neformalna živica.

UZGOJ I NJEGA: Dojcija je lagana za uzgoj, preferira vlažnija, humusom bogata tla s neutralnom pH reakcijom, no uspijeva i na sušim ili težim tlima. Cvijetovi su najljepši ako se grm posadi na osunčanom položaju. Rezidba se provodi nakon cvatnje tako da se ukloni polovica ocvale grane.

• **KORALJNI BISERAK** *Symphoricarpos orbiculatus*

• **BISERAK BIJELI** *Symphoricarpos albus*

MAGNOLIJA

UDIKOVINA

DOJCIIJA

KORALJNI BISERAK

BISERAK BIJELI

Ukrasne penjačice

• ZLATNA KIŠA *Laburnum anagyroides*

ZLATNA KIŠA

VISTERIJA

• **VISTERIJA** *Wisteria sinensis* (sin. *Glicinija*) Visterija je dobro poznata listopadna penjačica. Može narasti preko 20 metara, cvate početkom svibnja, cvijetovi su svijetlo plave boje i nalaze se u grozdovima, zbog toga se i udomaćio naziv za Visteriju „Plava kiša“.

UZGOJ I NJEGA: Visteriju najčešće sadimo radi prekrivanja pergola, ograda ili neuglednih zidnih površina. Mjesta izložena hladnim vjetrovima i s manjkom sunca potrebno je izbjegavati. Orezivanje se provodi nakon cvatnje kada predugačke grane možemo skratiti na „čep“. Ovakvim načinom prikraćivanja potaknut ćemo stvaranje još više cvjetnih pupoljaka. Visteriju je moguće i oblikovati u prekrasno stabalce, na način da prvih nekoliko godina grane ispreplićemo i vežemo uz potporanj, svake godine potrebno je i uklanjati postrane izbojke iz budućeg debla. Kada grane dovoljno odebljaju i odrvene potporanj se može maknuti.

NAPOMENA: SJEMENKE VISTERIJE SU OTROVNE!

LOZICA

• **LOZICA** *Parthenocissus quinquefolia* Lozica je listopadna penjačica, često se sreće i u našim krajevima. Brzog je porasta, izboji mogu doseći visinu i preko 20 metara, penje se i učvršćuje pomoću vitica. U lipnju lozica cvate zelenkasto bijelim cvatovima, a u rujnu se javljaju okruglasti tamnoplavi plodovi. Listovi u jesen poprimaju prekrasnu crvenkastu boju. Ukoliko želite u što kraćem roku i zatvoriti ograde, pergole ili sakriti neugledne površine, pravi izbor su lozice (*Parthenocissus* sp.). Dobro uspijevaju i u sjeni stabala, a prekrasnom narančastocrvenom bojom lista uveseljavaju tmurne jesenje dane.

Kalmija

Kalmia latifolia

UKRASNO
BILJE

Ph 4-5

ELF

EVA

GINKONA

MINUET

NANI

MIDNIGHT

Kalmija

Kalmia latifolia

 V-VI | Ph 4-5 | -20°C

OLYMPIC FIRE

ZEBULION

TOFKA

PINKOBELLO

Rhododendron

Rhododendron yakushimanum

Ph 4-5

UKRASNO
BIJE

ALBUM

AMERICAN BEAUTY

ANDANTINO

BLURETTIA

CORINA

FINESSE

Rhododendron

Rhododendron yakushimanum

Ph 4-5

KALI

OLIN

PERCY

RODRIGO

Jorgovan

Syringa vulgaris

UKRASNO
BILJE

KATHERINE

MICHEL

MIRABEAU

MAERCHAL LANNES

PROFESOR HOSER

CONGO

TAMARIS

JAPANSKI JAVOR

PITOMI KESTEN

GINKO

Ukrasno drveće

• **TAMARIS** *Tamarix tetrandra* Tamaris je grm ili manje drvo do 5 m visine, idealno je za sadnju u mediteranskom klimatu, no pogodno je i za uzgoj na kontinentu. Najčešće se koristi za zaštitu od vjetrova i posolice. Krajem proljeća cvate svojom karakterističnom rozo-ljubičastom bojom. Da bi potakli rast dugih cvjetnih grana, najbolje je Tamaris orezati početkom zime. Kod sadnje treba izabrati bolje osunčan položaj.

• **JAPANSKI JAVOR** *Acer palmatum var.* Acer palmatum ili dlanolisni javor je ukrasno, listopadno drvo koje zaslužuje najistaknutije mjesto u vrtu. Izrazita varijabilnost vrste i dugogodišnji hortikulturalni rad rezultirali su ogromnom raznolikošću te bogatstvom boja i oblika. Najpopularniji kultivari su s crvenom bojom lista ili prošaranim listom te perjasti i patuljasti varijeteti. Japanski javori se mogu saditi i u sudružništvu s ostalim biljkama, no tada je potrebno posaditi nekoliko primjeraka da bi se postigao željeni učinak, najčešće se javori sade kao pojedinačne biljke na središnje mjesta u vrtu ili na mjesta gde značajno povisuju vizualnu kvalitetu prostora npr. ulazi, staze, terase i padine. Zbog raznolikosti kultivara ponekad je teško odlučiti se gdje posaditi kultivare iz pojedine grupe javora. Kultivari sa zelenom bojom lista mogu podnijeti cijelodnevno osunčane položaje, no ako postoji opasnost od prevelikih temperatura i za njih je bolje odabrati položaj s popodnevnom sjenom. Prošaranani kultivari se, da bi zadržali svoja svojstva, moraju posaditi na polusjenoviti položaj, dok kod crvenolisnih kultivara treba imati na umu da se bez izravne sunčeve svjetlosti barem pola dana gubi jarko crvena boja.

U Rasadniku Milić možete pronaći veliki izbor kultivara japanskog javora: Seiryu, Crimson Queen, Sangokaku, Phoenix, Butterfly, Dissectum Garnett, BloodGood, Dissectum Nigrum, Stella Rosa, A. shirasawanum aureum...

• **PITOMI KESTEN** *Castanea Sativa* Listopadno je drvo visine 20 do 30 metara. U mladosti je glatke kore koja kasnije postaje sivo-smeđa i uzdužno ispucala. Plod kestena ima visoke nutritivne vrijednosti i jedna je od prvih namirnica kojom se čovjek prehranjivao. Često je u siromašnim krajevima služio ljudima kao zamjena za brašno i krumpir. Plod pitomog kestena se odlikuje smeđom bojom i sjajnom površinom. U bodljikavoj jezici najčešće su smješteni po jedan do tri ploda, od kojih je srednji plod plosnat s uspravnim vrhom, dok su krajnji sa središnje strane ovalni s povijenim vrhom prema unutra. Kesten cvjeta u lipnju poslije listanja, tako da nema opasnosti od mrazeva.

UZGOJ I NJEGA: Kestenu odgovaraju bogata i duboka tla, blago kisele reakcije (pH 5.5 do 6.5). Mjesto za sadnju bi trebalo biti ocjedito i osunčano barem polovicu dana. Toplina je najvažniji klimatski čimbenik za uspijevanje pitomog kestena. Kesten podnosi minimalne temperature do -26°C.

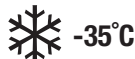
SAMO ZA UKRASNE NAMJENE!

• **GINKO** *Ginkgo biloba* Ginko je dvodomno, listopadno drvo, dosta sporo raste, a može doživjeti i preko 1000 godina. U biljnom carstvu Ginkgo biloba je pravi „fosil“ među vrstama, pripada porodici Ginkgoaceae čije su sve biljne vrste izumrle osim jedne: Ginkgo biloba. Domovina ginka je Kina, odakle se ginko počeo kultivirati u Europi kao ukrasno stablo po parkovima. Stabla ginka imaju zadivljujuću otpornost na stresne uvjete i onečišćenja okoline, zbog toga se sve češće sadi i u gradskim područjima. Zbog izuzetne ljekovitosti, sve je češća i sadnja ginka na plantažama radi potreba u farmaceutskoj industriji. Prva saznanja o ljekovitosti ginka stigla su iz Kine gdje se koristio za pomoć kod dišnih bolesti i opekline. Pedesetih godina prošlog stoljeća dobiveni su prvi ekstrakti iz lišća ginka, a do danas je poznato preko stotinu proizvoda na bazi ekstrakta ginka. Dokazano je da proizvodi od ginka pomažu kod alergija, dišnih bolesti, demencije, zatim poboljšava cirkulaciju i osnažuju imunološki sustav.

UZGOJ I NJEGA: U Hrvatskoj se ginko može naći, uglavnom kao pojedinačno stablo gradskim parkovima i arboretumima, no sve više se sadi i na okućnicama. Prema istraživanjima vrlo je zanimljiv uzgoj ginka na plantažama, za potrebe farmaceutske industrije. Lako se adaptira na sve tipove tla, no najviše mu odgovaraju duboka, dobro drenirana tla. Pri sadnji na gradskim površinama poželjno bi bilo odabrati varijetete s uskom krošnjom.

Ukrasno drveće

• BREZA *Betula pendula*

• **ALBICIJA** *Albizia julbrissin* Albicija je vrlo neobično, egzotično, listopadno drveće čija najveća ljepota dolazi do izražaja prilikom cvatnje sredinom ljeta. Cvjetovi su oko 5 cm veliki u promjeru, izraženih prašnika i pojavljuju se u kiticama ružičaste boje, lagano mirišu i u povoljnim uvjetima prekriju čitavu krošnju. U kasnu jesen donosi plodove u obliku mahune do 15 cm duge. Naraste 5 do 6 metara visine, široke je krošnje u obliku kišobrana. Listovi su zeleni, dvostruko perasti s neobičnim obilježjem: noću i kad je oblačno listovi se skupljaju.

• **OSKORUŠA** *Sorbus domestica* (sinonimi: Skorš, Oskorš, Skurš, Skruš, Skoruša) je vrlo rijetko, tvrdo i žilavo drvo. Deblo joj je ravno i prekriveno sa tankom sivo-smeđom korom koja je raspucana i vrlo slična deblu kruške. Krošnja oskoruše je okruglasta ili piramidasta oblika, razgranata, glavne grane su snažno uspravne, a sa strane na krajevima su više vodoravne. Pupovi (cvjetni i lisni) su zašiljeni, ljepljivi te pokriveni s nježnim dlačicama, lišće i stablo je lijepo i dekorativno i može nam služiti kao voćka ili ukrasno drvo. Stabla oskoruša su rasla na svakom seoskom dvorištu i bila su hrana i lijek naših predaka. Znakovito je da je Austro-ugarska propisala da svako kućanstvo mora imati posađeno stablo oskoruše, kruške tepka i jabuke bobovec, carjevič, kanada, mošan-cel i druge, zbog zdravije prehrane djece i pučanstva. Oskoruša je jako cijenjena u Francuskoj i Njemačkoj gdje je vrlo vrijedna sirovina za prehrambenu industriju. Posebno su cijenjene sušene oskoruše iz kojih se lagano pripremaju razni proizvodi: ljekoviti čajeve, brašno koje se dodaje u kruh, kompot od suhih plodova oskoruše itd.

UZGOJ I NJEGA: Oskoruša najbolje uspijeva na dubokom i humoznom tlu, no zbog odlične prilagodljivost može se uzgajati i na lošijem tlu. Stabla oskoruše nalazimo na području cijele hrvatske. Mjesto za sadnju mora biti dobro ocijedito i na osunčanom položaju. Pri kišnom i vlažnom ljetu mogu se pojaviti gljivična oboljenja lista pa se preporučuje oskoruše zaštititi nekim od sistemskih insekticida.

• **ORAH** *Juglans regia* Kao namirnica u ljudskoj prehrani orah se koristi od davnina, drevne civilizacije prepoznale su orašaste plodove kao idealnu prehranu za očuvanje zdravlja i vitalnosti. Suvremena znanost o prehrani također potvrđuje visoku hranidbenu vrijednost oraha. Drvo oraha je poznato kao visokokvalitetna i cijenjena sirovina za drvnu industriju.

UZGOJ I NJEGA: Orah plodove donosi na ženskim cvjetovima koji se nalaze na ovogodišnjem prirastu. Muški cvjetovi (rese) fizički su odvojeni od ženskih te se razvijaju na prošlogodišnjem izbojima. Kad je riječ o muškim cvjetovima tj. resama, one često zbunjuju ljude jer pri njihovoj masovnoj pojavi (što nije rijetko) skloni su očekivati velik rod, što se međutim ne dogodi. Ženski cvjetovi o kojima najviše ovisi rodnost teže su uočljivi sa zemlje. Orah dobro podnosi različite uzgojne uvijete no ipak je uputno izbjegavati mrazišta, zatvorene terene na kojima se zadržava magla ili pak suvišna voda. Najpogodniji su tzv. vinogradarski tereni koji su dobro osunčani, prozračni i ocijediti.

SAMO ZA UKRASNE NAMJENE!

BREZA RUBRA

BREZA GOLDEN

BREZA PURPUREA

ALBICIJA

OSKORUŠA

ORAH

KOJU NO MAI

Ukrasna trešnja

Prunus serrulata

BRILLIANT

TAIHAKU

PINK PERFECTION

BURGUNDY